

Datagrunnlaget

Beregningen av endring i antall arbeidsplasser i regionene er basert på felles registermelding fra virksomhetene, samordnet i A-meldingsordningen. Dataene er tilgjengelig som del av Brønnøysundregistrenes åpne [data tjeneste](#). Uttrekk av data er gjort for periodene januar 2016 til og med januar 2019. Datauttrekket anvendes etter retningslinjene i Norsk lisens for offentlig data (NLOD)

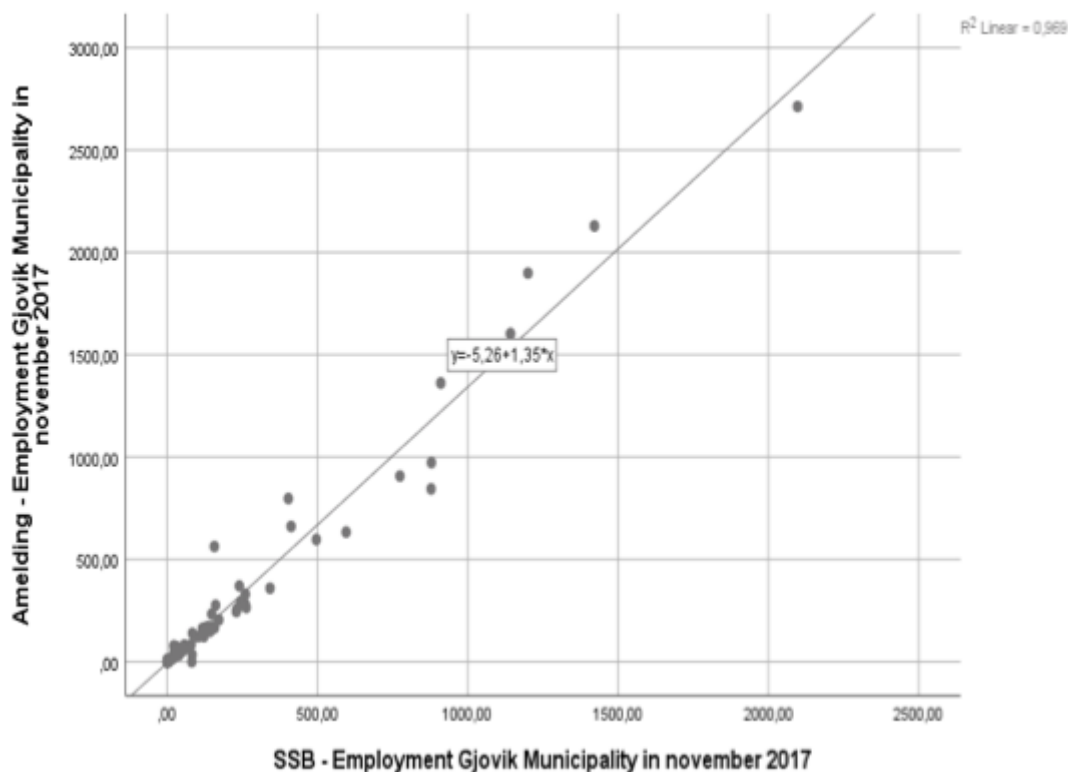
A-meldingsordningen er et samordnet rapporteringssystem for alle som utbetaler lønn, pensjon og andre ytelser for Skatteetaten, NAV og Brønnøysundregistrene. A-ordningen ble etablert i 2015 og gir månedlig rapportering av arbeidsforhold fordelt på virksomheter og virksomhetens underenheter. Gjennom den åpne datatjenesten kan forskningsmiljøer hente ut grunnlagsdata for antall arbeidsforhold i virksomhetene, virksomhetenes underenheter, deres næringskode, samt geografisk lokalisering.

Antall arbeidsforhold, arbeidsplasser og sysselsetting

Datagrunnlaget som anvendes her viser antall arbeidsforhold i virksomhetene, *ikke* antall sysselsatte. Mens det i beregningen av sysselsetting foretas en individbasert tilordning av hovedarbeidsforhold, rommer rapporterte arbeidsforhold samtlige arbeidsforhold registrert i virksomheten, hvor individer kan ha flere arbeidsforhold som blir registrert. Tallgrunnlaget er derfor ikke direkte sammenlignbart med den registerbaserte sysselsettingsstatistikk som publiseres av Statistisk sentralbyrå, ei heller oppgaver som innhentes i *Arbeidskraftundersøkelsen* eller oppgavene i *Nasjonalregnskapet* (se SSBs [gjennomgang](#) av de ulike datakildene)

Siden samtlige arbeidsforhold en arbeidstaker er registrert i blir innberegnet, representerer tellingen av antall arbeidsforhold en overteiling sammenlignet med antall sysselsatte. Vi har sammenlignet de to datakildene, og finner at overrepresentasjonen utgjør 14-18 prosent på nasjonalt nivå. For lave geografiske enheter og detaljerte næringsinndelinger, vil avvikene kunne være større.

Gjennom et felles utviklingsprosjekt skal ClayLab og Høgskolen i Innlandet etablere et metodisk rammeverk for å ta i bruk grunnlagsdata fra A-ordningen. Foreløpige resultater fra prosjektet viser tett sammenheng mellom SSBs registerbaserte statistikk over sysselsetting, og vårt uttrekk av antall arbeidsforhold. Figuren under viser samvariasjon mellom de to målene fordelt på 28 næringsgrupper (to-siffer NACE) for en utvalgt region. Som det fremkommer av figuren, vil enkelte næringer ha et noe høyere antall arbeidsforhold enn antall sysselsatte, men samvariasjonen er sterk for næringsgruppene som helhet.

Endring over tid

For å belyse regionale utviklingstrekk i 2017-19 er det hentet ut månedlige datauttrekk om virksomhetene og virksomhetenes underenheter i perioden fra januar 2016 til januar 2019. Datagrunnlaget utgjorde i januar 2019 i alt 631 491 underenheter, med et samlet antall arbeidsforhold på 3 408 236.

Ved å bruke et unikt virksomhetsnummer for underenhetene kan vi sammenligne verdiene i ulike tidsperioder. Det ble opprettet en matching-fil som koblet informasjon om antall arbeidsforhold i underenheten i januar 2018 og januar 2019, og det samlede antallet observasjoner økte da til 701 994 enheter.

Nyetablering, tilflytting og organiske endringer

For å dekomponere endringer i antall arbeidsforhold i underenhetene, ble samtlige underenheter i det nasjonale utvalget (<700 000 enheter) klassifisert etter følgende kriterier:

- Status: Hvorvidt underenheten var registrert i virksomhet i periode 1 og periode 2
- Geografi: Hvorvidt underenhetens geografiske lokalisering (kommunenummer, økonomisk region) var lik i periode 1 og periode 2

Samlet gir kodingene grunnlag for å identifisere seks undergrupper i materialet, og dekomponere endringer i antall arbeidsplasser i fire kategorier.

Tabell 1: Klassifisering av underenhet etter geografisk status og matching

	Status: Verdier begge perioder	Status 2: Verdier kun i periode 1, ikke periode 2	Status 3: Verdier kun i periode 2, ikke i periode 1
Geostatus: Lik	Organisk endring	Avvikling	Etablering
Geostatus: Ulik	Flytting		

Det gir grunnlag for følgende definisjoner:

- Flyttede underenheter: Underenheter som klassifiseres som flyttet i januar 2019 hadde a) registrerte arbeidsforhold i begge periodene (januar 2018 og januar 2019), men ulik geografisk identitet. Flyttede underenheter ble videre selektert etter "tilflyttingsregion" og "fracflyttingsregion".
- Avviklede underenheter: Fremkommer ved å selektere samtlige underenheter (virksomhetsnummer) i periode 1 (januar 2018), men ikke i periode 2 (januar 2019).
- Etablerte underenheter: Fremkommer ved å selektere samtlige underenheter med arbeidsforhold i periode 2 (januar 2019), men ikke arbeidsforhold i periode 1 (januar 2018).
- Organisk endring: Fremkommer ved å selektere underenheter i både periode 1 og 2.

Geografisk enheter

For å gi et realistisk bilde av tilflytting og fracflytting av underenheter, ble det valgt en geografisk inndeling på relativt høyt nivå. Underenhetene er klassifisert på basis av deres beliggenhets-kommune nummer i [økonomiske regioner](#).

For å tilpasse rapporteringsbehov for oppdragsgiver SpareBank1 Østlandet, ble det anvendt en mer finmasket regioninndeling for fylkene Akershus, Oppland og Hedmark. Følgende regioner er anvendt i disse fylkene:

- Nedre Romerike, Øvre Romerike, Follo, Bærum/Asker, Kongsvinger-regionen, Elverums-regionen, Hamar-regionen, Lillehammer-regionen, Midt-Gudbrandsdal, Nord-Gudbrandsdal, Nord-Østerdal, Valdres, Gjøvik-regionen, Hadeland

Nye regionale indikatorer

Østlandsforskning, Høgskolen i Innlandet og Claylab SA skal i fellesskap utvikle et verktøy for å ta i bruk nye datakilder for forskning og utredning om regional utvikling.

Utviklingsprosjektet ledes av Atle J. Hauge (Handelshøgskolen i Innlandet) med prosjektansvarlig Eivind Merok (Østlandsforskning) og Øystein Krogsrud (ClayLab). Prosjektet er forankret i regional forskningsgruppe ved Høgskolen i Innlandet/Østlandsforskning, og er del av metodeutviklingen ved tre større forskningsprosjekt ved Høgskolen i Innlandet.